

TRGOVSKI LIST

ČASOPIS ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO IN OPT.

Uredništvo in upravnitvo je v Ljubljani, Gradišče št. 17/l. — Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čeku —
Naročnina za ozemlje SHS: letno D 90—, za pol leta D 45—, za četrto leta D 22'50, mesečno D 7'—

Ljubljani 11.953. — Št. telefona 552
D 120—, — Plača in toži se v Ljubljani

LETO V.

LJUBLJANA, dne 21. oktobr.

ŠTEV. 123.

Nepotrebna kriza.

Latentno krizo, ki je vanjo zašla vlada, hočemo osvetliti na tem mestu, ker priča, po kako votlih političnih gestih se odigrava naše javno življenje, in kako malo upliva imajo pri nas gospodarske potrebe zemlje na usodo vlade. Dočim so v naprednih zapadnih državah baš ta vprašanja merodajna za oblikovanje javnih zadev, in so carinska politika, davčni problemi in prometna politika vzrok demisije kabinetov, stojijo pri nas po štirih letih izkušnje v ospredju le preveč momenti mnogo bolj splošnega ali pa povsem osebnega značaja, ki vedno zatamnijo pravo sliko položaja in gospodarstvu neizmerno škodujejo.

Nismo še imeli vlade, ki bi smatrala za zadosten vzrok, da odstopi, ako ni mogla izvesti gotovega gospodarskega programa, ako ni mogla spraviti prometa v red ali ustvariti boljši finančni položaj z boljšo devizno in valutno politiko. Po štirih letih smo mnenja, da bi vlada morala ta vprašanja že obravnavati kot svojo glavno nalogo ter po uspehu ali neuspehu svojih akcij na tem polju presojati opravičenost in nepravičenost svojega obstoja. Seveda je vlada le verna slika vladnih strank in parlamenta sploh, ki dozda ni pokazal mnogo razumevanja za to plat državnega življenja. V prvem času je bilo malenkostno zanimanje za državne ekonomske zadeve odpustljivo, ker ni bilo dovolj tradicije za učinkovito delovanje v novih razmerah, ali danes bi moralo biti spričo tako desolatnih prilik v nekaterih panogah uprave parlamentarno delo v teh stvareh plodovitejše. Vlada kot eksponent večinskih strank pa bi morala z vzgledom prednjačiti.

Zelo bi želeli, da vlada smatra prometno vprašanje za kabinetno vprašanje. Dozdaj nismo imeli tega vtisa, ker so bila naša dosedanja prizadevanja malone brezuspešna. Zveza industrijcev v Ljubljani je bila prisiljena, prirediti vsled prometne kalamitete javno zborovanje, ki je imelo značaj protestnega shoda in je bila jasna nezaupnica vladi. Ali podoba je, da v Beogradu ne pripisujejo velike važnosti takim glasnim izrazom nezadovoljstva, ki prihajajo iz najbolj poklicanih in najbolj prizadetih krogov, in ki pač dovolj osvetljujejo nemogoči položaj, ki smo vanj zabredli. Izgleda, da sredi osebnih bojev in splošnih, mnogokrat frazerskih parol zanika vsako globokejšo zanimanje za resnične potrebe zemlje.

Zahtevati moramo nadalje, naj bode vladna trgovinska politika stalnejša. Res je, da je razvoj nenormalnih gospodarskih prilik v Evropi danes tak, da zahteva nagle prilagoditve brzo izpreminjajočim se razmeram, ali padanje iz enega ekstrema v drugega bi moralo prestati in se umakniti bolj sistematičnemu vodstvu. Semtertja omahujoča carinska politika, ki danes podpira to, kar jutri prepove, je povzročila veliko neorientiranost v kupčijem svetu in je napravila že dovolj škode državnemu in zasebnemu gospodarstvu. Ali da smo odkritosrnejši, za predstoječe izpremembe so pra-

vočasno zvedeli navadno samo beogradski krogi, ki so pri tem do velike mere znali varovati svoje interese, dočim so bile druge korporacije večinoma stajljene pred gotova dejstva. Pokazalo se je, da so bili ti v pretirani naglici, ki je bila včasih naravnost sumljiva, dekretirani ukrepi baš vsled površnosti in enostranosti, ki je bila s tem v zvezi, navadno bolj škodljivi kot koristni. Zato bi želeli več umerjenosti in več upoštevanja interesov vseh prizadetih korporacij, predvsem pa več stalnosti in sistema v tej panogi državne politike.

Izgleda, da agrarni značaj Jugoslavije le preveč prevladuje, in da pri nas zato ni dovolj prostora za vsa navedena vprašanja. Tudi to mora odpasti, in z veseljem bi pozdravili listi kabinet, ki bi si za glavno točko delovnega programa stavil popolno izvedbo vsaj enega izmed problemov, ki smo o njih govorili. Ker sedanja vladna kriza ni izbruhnila iz gospodarskih razlogov, ni s tega vidika zelo potrebna.

Izvoz pitanih svinj.

(Konec.)

Minister poljedelstva, g. Pucelj, je izjavil napram dopisniku »Prager Presse« ob priliki izdaja sedanje izvozne tarife, da bo izvoz pitanih svinj dovoljen, čim bo ugotovljena množina koruzne žetve. Danes je ministru poljoprivrede znana ne samo ta množina, ampak tudi presežek, ki ostane po pokritju domače potrebe za izvoz. Po teh podatkih bo ostalo okrog 160.000 vagonov pšenice in koruze za izvoz. Naj tudi knet preko tega presežka nad dejansko potrebo zemlje zadrži, recimo, 60.000 vagonov, vendar ostane še vedno 100 tisoč razpoložljivih vagonov. Ali pri takem položaju ni več mogoče govoriti o kakem pomanjkanju. Toliko bolj, ker je medtem dovoljen uvoz tuje koruze, ki jo v naših jadranskih lukah prodajajo po 220 Din. V teku poslednjih 30 dni je domača stara koruza padla za 120 Din (od 400 na 280 Din), dočim se nova koruza prodaja po 100 Din v storžih, kar pomeni 170 Din. Pri takem izobilju in pri tako nizki ceni koruze pač ni mogoče zagovarjati zanemarjanja gojenja svinj in oviranje izvoza debelih svinj.

Vlada je napravila veliko krivico trgovcem s svinjami, ko je povečala izvozno carinsko postavko za približno 2000 Din na komad. Vsled tega postopka so upropaščeni mnogi trgovci. Dočim jih je pred vojsko upropaščala avstro-ogrška carinska politika, so zdaj doživeli, da jih tira v propast vlada lastne zemlje. V pravno urejenih državah se določa trgovcem gotov rok 15—30 dni za likvidiranje zaključkov. Pri nas pa je v členu 6 zakona o izvozni tarifi izrečena veljavnost že sklenjenih kupčij z inozemstvom. Mnenja smo, da je ta določba škodljiva v isti meri za trgovce in za državo. Videli smo, da je neka zagrebška družba prezentirala sklepe o prodaji 2800 svinj, do katerih je prišlo baje neposredno pred izdajanjem tarife. Da ministrski finančni komitet ni zadržal te stvari, bi bili danes priče brezpri-

mernega monopola, pri katerem ena edina tvrdka kupuje svinje po državi in jih izvažajo. Kaj takega se v urejeni demokratični državi ne bi smelo zgoditi. Zato moramo zahtevati, da se člen 6 ukine ter se določi petnajstdnevni, odnosno tridesetdnevni rok za likvidiranje kupčij ob priliki izpremembe izvozne tarife.

Edini pametni izhod iz te nezdrave situacije bi bil, da se za svinje uvede zopet ona izvozna tarifa, ki je bila v veljavi pred 24. avgustom in ki je predvidevala znosljive postavke, dočim je tarifa z dne 24. avgusta že uvedla postavko, ki je pri neizpremenjeni konjunkturi ni mogoče prenesti. Ministru financ pa je s to tarifo z dne 9. sept. odvzet vsak dohodek od izvoza debelih svinj, ker je uvedena za žive insveže zaklane svinje naravnost prohibitivna carina, vsled česar je izostal ves izvoz. Vsled oprostite osoljenih svinj od carine, se debele svinje zdaj osolijo in kot take gredo v inozemstvo brez carine, kjer pa jim konkurira ameriška osoljena svinja in se zato prodajajo zelo neracionalno, za 20—30 odstotkov cenejše od živih in sveže zaklanih svinj. To ni interes niti producenta, niti državne blagajne, ki ga je mogoče zadovoljiti samo, ako se dovoli izvoz svinj, in z uvedbo razumne carine. A mi ponavljamo, da bi pri neizpremenjeni konjunkturi vsaka carina, ki bi bila večja kot 200 Din, bila pogrešna, ker bi onemogočila izvoz kot tudi gojenje svinj.

Ko je bila 24. avgusta povečana carina od 200 na 1000 Din, se je zglasila pri ministru financ deputacija oškodovanih beogradskih trgovcev v ministru financ s slično predstavko; ali brezuspešno. Po teh izkušnjah se interesenti iz drugih krajev sploh niso javili. Al tudi iz Macedonije, iz mest Srema, Slavonije, Bačke, Banata in Srbije prihajajo glasovi velikega nezadovoljstva radi krivice, ki se godi naši industriji gojenja svinj. Upamo, da bo vlada še pravočasno pravilno rešila vprašanje izvoza pitanih svinj in popravila škodo, ki bo nastala, ako današnji položaj obvelja vnaprej. (Po »Trg. Gl.«)

Poročilo

podano na manifestacijskem zborovanju v Ljubljani dne 6 oktobra 1922 o našem železniškem prometu.

(Nadaljevanje.)

Pa tudi ta greh finančnega ministristva je že manjši, nego ona vnebovpijoča krivica, ki jo prizadeva finančno ministristvo s tem, da mu ne dajo pravočasno in v pravi obliki sredstev, ki jih železniška uprava potrebuje za vzdrževanje in za saniranje prometnih možnosti. Ni nam znano, da bi bile državne železnice na progah Sisak—Zemun doslej izgradile le eno umikališče ali primerne povečale le en kolodvor. Načrti za potrebne korekture teh prog so že davno izdelani, a ni možnosti, da bi se izvršili, ker niso predvideni krediti.

Vsem pa je znano, koliko nepotrebnih pogrešk se je storilo glede nakupov železniških pragov. To poglavje je preobširno, da bi mogli o

njem tu podrobneje poročati. Dejansko pa je stanje progovnega materijala, zlasti v Vojvodini naravnost desolatno.

Tudi tu zadene krivda v prvi vrsti finančno ministristvo, ki mora v proračunu predvideti zadostna likvidna sredstva. Naj se ne zavrača krivda na budžetske dvanajstine. Vzdrževanje železnic je stvar, ki se mora brezpogojno zasigurati, in kakor so se že našla sredstva za obnovev prestolnega mesta Beograda, tako so se morala najti sredstva za železniške prage brez ozira na budžetske dvanajstine, brez ozira na prepočasno poslovanje zakonodajne skupščine.

Zalibog moramo priti do spoznaja, da v državi svoji nalogi niso kos oni močje, ki imajo odločilni vpliv pri upravi državnega železniškega organizma. Zato moramo odločno zahtevati, da se naj ta uprava izloči iz teritorija partizanskih bojev, da se naj da tej upravi potrebna avtonomija, to pa ne v obliki današnje Generalne direkcije državnih železnic, ki deluje menda z dvema uradnikoma in eno tipkarico ter z enim slugo. Ako je g. Plavšič priznal, da manjka kontakta med ministristvi gospodarskih resortov, potem moramo reči, da je nujno potrebno, da se ta ministristva strnejo v tem cilju, da z vsemi močmi in z vsemi sredstvi, z vso resnostjo in dobro voljo rešijo železniški organizem pred definitivnim poginom. Ako pa mi zahtevamo od naših državnikov, da oni izvršijo težavno to nalogo, potem moramo v prvi vrsti delati na to, da oni dejanski položaj spoznajo. Upajmo, da bo to naše zborovanje v tem pogledu izdatno učinkovalo.

Pri vsem tem pa ne moremo prezreti, da naše ministristvo saobračaja izdaleka ni kos svojim dolžnostim. Do danes, po 4 letih, še nismo prišli do izenačenja predpisov, do izenačenja prometnih pravilnikov. Danes še obstojajo predpisi avstrijski, ogrski, bosanski in srbski. Uradnik, ki se premesti iz ene postaje v drugo, pride v povsem nove formule, v kojih se ne spozna. Pogrešamo pa tudi onega velikopoteznega pojmovanja pogojev svetovnega prometa, ki mora obstojati v centrali železniškega aparata velike in prostrane kraljevine. Kakor s kitajskim zidom smo se zaprli pred zunanjim svetom in domnevamo, da inozemstvo ne ve za našo mizerijo. Da je taka domneva napačna, ni treba šele dokazovati. Jasno je, da se ravna naš ugled in naš kredit v zunanjem svetu v veliki meri po stanju našega železniškega prometa in ne dvomimo, da odločuje ta faktor v višji meri, nego črnogorske homatije in celo več nego ambicije g. Radića.

Svočas se je delalo po enotnih predpisih za inostraniranje, kakoršne je izdelala zveza nemških železniških uprav. Ti predpisi so bili merodajni tudi v internacionalnem prometu. Mi pa še nismo dospeli niti do tega, da bi se glede inostraniranja sporazumele uprave državnih železnic z Južno železnico. Boj za ureditev prometa na 28 km dolgi progji Virovitica—Slatina se bje že dve leti. Železniški brzojavi iz Zagreba preko Virovitice v Osijek potrebujejo 24 ur, ker po 4 letih ne obstoja na

žalke Narodne banke, da jim izda dovoljenje, v kojem bo navedeno, po katerem potu se imajo dolarji iznositi. Filijalki se morajo predložiti najkasneje po 14 dneh dokazi, da je vnošena odgovarjajoča količina v dinarjih, bodisi efektivnih, bodisi v dobropisu. Dovoljenja za iznos dolarjev v inozemstvo se morajo izročiti najdalje v roku 8 dni izhodni carinarnici, če pa se pošilja po pošti, filijalki, katera je izdala dovoljenja, pri čemur je treba naznačiti, kdaj in v koliko je bilo dovoljenje izkorišćeno. Po tem roku dovoljenja niso več veljavna. Denarni zavodi jamčijo za pravilno poslovanje.

Carina.

Carinski tarif za blago, ki se uvaža iz Egipta Glasom pojasnila Ministrstva financ SHS Generalne direkcije carin z dne 4. oktobra 1922 D. Br. 60.743 veljajo za blago, ki sa uvaža iz Egipta, minimalni postavke carinskega tarifa, to pa zato, ker se ima smatrati Egipt de facto če vedno za sestavni del angleške kraljevine.

Promet.

Pred novim zvišanjem železniških tarif v Avstriji. V parlamentarnih krogih se govori o novem 100% povišanju železniških tarif, ki naj bi stopilo v veljavo dne 4. novembra.

Trošarine.

Ukinjenje naplaćila državne trošarine na parafin, ceresin in stearin. Ker se je pojavilo vprašanje, če se mora naplaćevati pri uvozu parafina državna trošarina pri carinarnicah, ako poda uvoznik na deklaraciji izjavo, da bode iz le-tega izdeloval sveće, je izdalo Ministrstvo financ SHS Generalne direkcija carin, pojasnilo z dne 4. 10. 1922 D. Br. 60744, ki se glasi: Ker parafin, cerezin in stearin niso trošarinski predmeti, marveć surovina za izdelovanje trošarinskih predmetov, bodo carinarnice pri uvozu navedenih predmetov naplaćevanje državne trošarine ustavile, a obvestile o vsaki izvršeni uvozni odpremi Finanćno kontrolo odnosno trošarinsko oblast z navedbo: kdo je uvozil, kdaj, po kateri deklaraciji in katero kolićino blaga in da na to ni bila naplaćana trošarina. S tem se ukine razpis D. Br. 39.748 od 20. julija 1921.

Hmelj.

Hmelj. XV. in XVI. brzojavno tržno poročilo: Nürnberg, 17. X. 1922. 600 bal prodanih, cene za prima čvrstejše. — Nürnberg, 18. X. 1922. Živahen promet, cene za 3000 Mk višje, 450 bal prodanih.

Dobava, prodaja.

Prodaja raznih odpadkov. Uprava vojne odeće IV. v Zagrebu bo prodajala dne 25. oktobra t. l. ob 9. uri dopoldne na javni ustmeni licitaciji odpadke od blaga, usnja, železa itd. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Razno.

Konkursi v Italiji se stalno množijo. V letu 1920 je bilo v Italiji 686 kon-

kurzov, leta 1921 1778 in v prvi polovici 1922 pa že 1643.

Spediterski tečaj na trgovski akademiji v Zagrebu. Z dovoljenjem pokrajinske uprave se je osnoval pri kr. trgovski akademiji v Zagrebu enoletni spediterski tečaj.

Naraščanje cen v Italiji. V italijanski veletrgovini so se dvignile cene v septembru za 2.90 odst. Živila so se podražila za 4.73 odst., tekstilno blago za 2.93 odst., mineralna voda za 2.53 odstotka.

Znižanje delavskih mezd na Češkem. Pri pogajanjih v Vitkovicah je bil med delavci in zastopniki železne industrije dosežen sporazum, da se meзде znižajo za 30% delavcem v kovinarski in kemićni industriji. Sklep stopi z današnjim dnem v veljavo.

75 letnica tvrdke Siemens & Halske. Te dni je praznovala 75 svetovna tvrdka jubilej svojega 75 letnega obstoja. Ustanovljena je bila z malo delavnico dne 12. oktobra 1847. Ustanovitelj sta bila artilerijski poročnik Siemens in mehanik Halske. Iz tega malega početka je nastala ogromna svetovna tvrdka, ki zaposluje danes v Nemćiji 100.000 delavcev in namešćencev ter ima po vseh deželah na svetu svoje filijalke.

Tečaj za speditere v Zagrebu. Oddelek za prosveto in vere pokrajinske uprave v Zagrebu, je z naredbo z dne 11. oktobra 1922 št. 42.994 dovolil otvoritev večernega spediterskega tećaja, ki se bo vršil na kr. trgovski akademiji v Zagrebu. Potrebo te strokovne šole je v prvi vrsti občutil Savez špeditera kralj. SHS, ki rabi pri izvrševanju svojega poslovanju ljudij, z visoko inteligenco in z veliko usposobljenostjo, a v drugi vrsti vlada sama, ki hoće na ta način izpopolniti spediterski sloj, ki je najmoćnejši faktor one tako važne panoge narodno-gospodarskega življenja — prometa. Razen trgovske izobrazbe, katero ima vsak trgovec in industrijec, mora spediter poznati tudi ves tu in inozemski promet a ob enem tudi vse tu in inozemske predpise, ki se tićejo prometa, mednarodno pravo, klimatske razmere, prometna sredstva in carinske manipulacije držav, skoz katere se prevaža blago, svetovno tarifno politiko itd. Danes ko se v našem gospodarskem življenju vsepovsod zahteve po izpopolnitvi prometa, otvarja špediterski sloj skupno z vlado ta tečaj, da postavi z njim temelje velikemu delu in študiju na polju prometa, te glavne žile našega celokupnega narodno-gospodarskega prometa. Na tećaju, ki se bo vršil zvećer od 7. do 9. in pol v prostorih tr. akademije, se bo predavalo: železnićarstvo, parobrodarstvo, carina, pošta in brzojavni prometni zemljepis, narodno gospodarstvo, spediterstvo z ozirom na skladišća, korespondenco in terminologijo, špeditersko knjigovodstvo in trg. aritmetika, trgovsko zakonoslovje. — Vpis v tečaj se začne dne 16. t. m. Prospekte je mogoće dobiti pri ravnateljstvu kr. trg akademije in Savezu špeditera kralj. SHS; Prilaz D. Deželica 75.

V državno kmetijsko šolo na Grmu je bilo letos sprejetih 52 ućencev in sicer v letno šolo 17, v I. zimski tečaj 21 in v II. zimski tečaj 14 ućencev. Vsi ućenci so Slovenci in sicer je 16 Gorenjcev, 16 Dolenjcev, 3 Belokranjci,

5 Notranjcev, 8 Primorcev, 3 Štajerci in 1 Korošec, Starost ućencev 15 1/2 do 23 let. Šolsko leto se prične dne 6. novembra t. l.

Izpiti na kmetijski šoli na Grmu. V dneh od 24. do 27. oktobra t. l. se vršijo na državni kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu odhodni izpiti ućencev. Po zakonu o nižjih kmetijskih šolah so ti izpiti javni in ima k njim vsak interesent pristop. Želeti je, da se te pravice poslućijo zlasti stariši ućencev in kmetovalci iz okolice.

Trzna poročila.

Poroćila z žitnih trgov. Zagreb, 17. oktobra. V kronah po 100 kg postavno baška odnosno vojvodinska postaja notirajo: pšenica okoli 1360, rumena koruza 1150—1170, oves 1050—1060, moka št. 0 2050—2300, št. 2 1950—2200, št. 6 1800—2100, za krmo 1000—1050, otrobi 680—750. Tendenca nestalna. — Novi sad, 17. oktobra. Navzlic znižanim cenam konzum ne kupuje mnogo. Pšenica notira 1340—1360, koruza 1160 do 1180, oves 1020—1040. Dovozi in ponudbe neobićajno slabi.

Cene sadju. V mariborsko okolico je došlo već Cehov nakupoval naše sadje. V Jarenini plaćujejo za namizna jabolka 5 K za 1 kg. Tudi za slive je bila cena zadnji leden 5 K. Jabolka za mošt se plaćujejo po 3 K.

Lesni trg. Zadnje dni so bile sledeće cene: hrastovi hlodi I. 3000—4500 kron, II. 1600—2400 K, hrastovi hlodi za furnirje 12.000—14.000 K, hrastov les za pohištvo 13.000—17.000 K, fin hrastov les 18.000—20.000 K, hrastove deske do 5 cm 5000—8000 K, preko 5 cm 5000—7500 K, les za doge za 1 vedro 180—240 K, francoske doge za 1000 komadov 48.000—60.000 K, bukovi hlodi I. 800—1000 K, javorjevi hlodi I.

1800—2500 K, brzojavni drogi 160 do 250 K, hrastovi železniški pragi 130 do 170 K, bukovi železniški pragi 90 do 110 K, bukova drva za kurjavo I. 11.000 do 13.000 K, II. 7000—9000 K, oglje za vagon 36.000—40.000 K.

Borza.

Zagreb. Devizni trg je bil danes moćno pod vplivom neprestanega dviganja dinarja v Curihu. Kliring je mogel zato prićeti šele okoli 12. ure. Blaga je bilo veliko, povpraševanje jako malo. Splošno je vladala nesigurnost. Zunanje devize so padle, a so še daleć od paritete. Berlin je zopet nazadoval za 12 poenov. Trst se je sicer držal na vćerajšnji višini, toda velike kolićine efektivnih lir so ostale brez kupcev. — London je padel za 2, Newyork za 3 dinarje, Pariz za 15, Praga za 1.5, Curih za 30 dinarjev. Zaznamovati je veliko dispariteto v tećajih med zagrebsko in curiško borzo. Dunaj 0.0798 do 0.0848, Berlin 1.85—2.15, Budimpešta 2.30—2.60, Bukarešt 38.50—40.50, Milan 252—256, London 255.50—260.50, Newyork 59.50—60.50, Pariz 432.50—437.50, Praga 197—200, Švica 1075—1085, valute: dolar 58.50—59.50, avstr. krone 0.08—0.085, levi 35, češke krone 194 do 197, funti 247.50—252.50, franki 427.50—432.50, madž. krone 2.20—2.50, marke 2.05, švic. franki 1045—1055, lire 248—252.

Curih, Berlin 0.17, Newyork 546, London 24.46, Pariz 40.35, Milan 22.90, Praga 18, Budimpešta 0.2250, Zagreb 2.35, Bukarešta 3.37, Sofija 3.50, Varšava 0.0550, Dunaj 0.0074, avstr. krone 0.0079.

Beograd, devize: London 260, Berlin 2, Newyork 61, Dunaj 0.075, Pariz 420, Praga 184, Curih 1020—1035.

Absolventinja

državne trgov. šole, većša strojepisja, stenografije, korespondence, slovensćine, nemšćine in hrvašćine, išće primerne sluźbe. Ponudbe se prosi pod »izobražena« poštno leźeće, Rajhenburg.

Erjavec & Turk

PRI „ZLATI LOPATI“
trgovina z železnino
in cementom
Ljubljana, Valvazorjev trg 7
preje Hammerschmidt (Mühleisen)
nasproti Križanske cerkve.

AVTO

bencin, pnevmatika, olje, mast, vsa povrvila in voźnja. Le prvovrstno blago in delo po solidnih cenah nudi **Jugo-Avto**, d. z o. z. v Ljubljani.

Trgovci

ki se zanimajo za prodajo važnih sredstev za zatiranje mrćesa itd. na sadnem drevju, vsakovrstnih poljskih in vrtnih škodljivcev, dalje peronospore, snetjavosti pri žitu itd., naj nam javijo svoje naslove, da jim pošljemo natanćnejše tozadevne podatke.

Ljubljanska komerc. družba
Ljubljana, Bleiweisova c. 18.

Ali ste že okusili
„LUKUL“ ???

naš prvi, edini domaći juhini izvleček (zabela), kateri

prekosi
vsled izdatnosti okusa in cene vse druge izdelke.

Izdeluje „LUKUL“, d. z o. z., Ljubljana.
Zahtevajte v vseh trgovinah! Ne pošiljajte našega denarja v tujino!

Underwood
najboljši ameriški pisalni stroj sedanjosti
Opalograph

razmnoževalni aparat razmnožuje strojno in roćno pisavo potom neizrabljive stekl. plošće.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo
The Rex Co. Ljubljana, Gradišće 10.
Moderno vrejena popravilnica vseh pisalnih strojev.

Maraskino Morpurgo

Čašica tega delikatnega likerja je nepopisen užitek!

Priporočamo: Cognac Dalmatia Medicinal in druge izbrane likerje, žganja, ekstrakte in sirupe.

Prva odlikovana dalmatinska parna destilacija V. Morpurgo, Split.

Zastopnik: Adolf Kordin, Ljubljana, Beethovnova 9.

TRGOVCI!**TRGOVCI!**

Izšla je Blasnikova

VELIKA PRATIKA

ZA LETO 1923.

Letošnja izdaja je posebno obširna in vsebuje bogato poučno snov. Ta Pratika je najstarejša in se je odšla vsako leto nad 100.000 izvodov. Zahteva jo skoro vsaka slovenska rodbina. — Za trgovce je ta Pratika hvaležen prodajni predmet, ker se jim da pri večjem odjemu znaten popust. Naroča se v tiskarni J. BLASNIKA NASL. V LJUBLJANI, Breg 12.

Mavec - gips

portland- in roman-cement, apno, opeko, umetni škrlj, strešno in izolacijsko lepenko, watprof, karbolinej, drvocement, razne žeblice

nudi po najnižji ceni

Kosta Novakovič in dr.

veletrgovina s stavbenim materialom

Ljubljana,

Miklošičeva cesta šte. 13.

Prezame se tudi izpeljava xylo-litnih tlakov.

Tovarna klobukov „ŠEŠIR“

d. d. Škofja Loka

izdeluje najfinejše klobuke vseh vrst iz zajčje dlake

Špecialiteta: velur klobuki.

Kupuje tudi vsako množino zajčjih kož.

Samo na debelo!

Zimska trikotaža vse vrste nogavic, rokavic, havbce za otroke, dokolenice ter vseh barv volne.

**GASPARI & FANNINGER
MARIBOR**

Samo na debelo!

Tomaževa žlindra, kalijeva sol, kajnit, koks za kovače in livarne, bencin in ameriškanski petrolej vedno v zalogi.

**TONEJC & ROZMAN
MARIBOR.**

Jadranska banka -- Beograd

Delniška glavica: Din 60,000.000 — Rezerva: Din 30,000.000 —

PODRUŽNICE:

Bled, Jelsa, Ljubljana, Split,
Cavtat, Jesenice, Maribor, Šibenik,
Celje, Korčula, Metković, Tržič,
Dubrovnik, Kotor, Prevalje, Zagreb,
Herzognovi, Kranj, Sarajevo,

Amerikanski oddelek.

Naslov za brzojave: JADRANSKA.

Jadranska banka: Trst, Opatija, Wien, Zadar.

Frank Sakser State Bank, Cortlandt Street 82, New-York City.

Banco Yugoslavo de Chile, Valparaiso, Antofogasta, Punta Arenas, Puerto Natalos, Porvenir.

Naznanilo.

Naznanjam, da sem otvoril v Mariboru, Slovenska ul. 20, tovarniške zaloge elektrotehničnih predmetov. Zastopam tudi dunajski tovarni ing. L. Neumann in Arnold Praga.

Bogata zaloga!**Tovarniške cene!****IVO MIHORKO**

tovarniška zaloga elektrotehničnih in tehničnih predmetov

Maribor, Slovenska ulica šte. 20.

The „Oliver“

najboljši in najcenejši

pisalni stroj

Zastopstvo in zaloga

Ivan Gajšek

papirna trgovina

LJUBLJANA

Sv. Petra cesta 2.

ŽELEZNINA PINTER & LENARD, Maribor